

The background of the page is a repeating pattern of teal-colored squares and crosses. The squares are arranged in a grid, and the crosses are placed in the spaces between the squares. The pattern is consistent across the entire page, with a slight white triangular area in the top right corner.

DEL 6

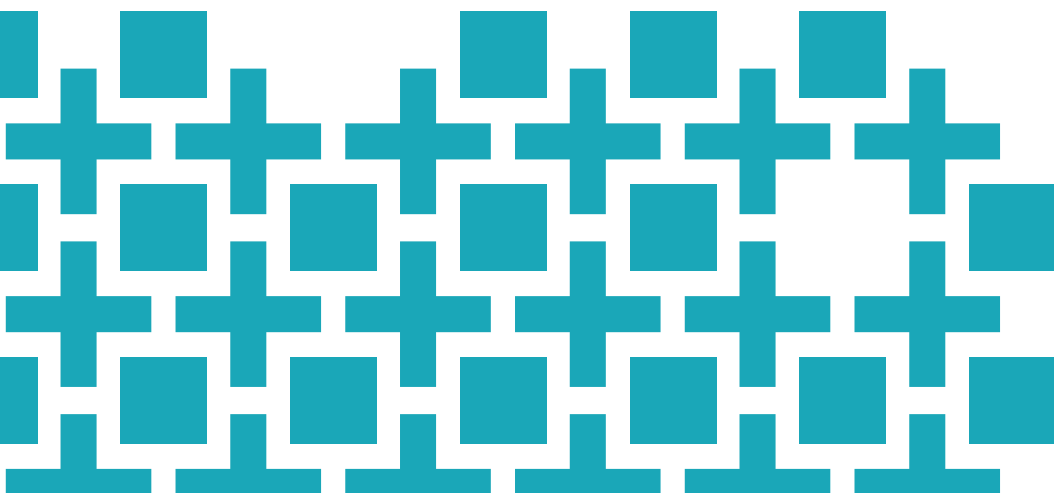
ALLE TIL PRØVE I IDRÆT

I dette afsnit giver vi et bud på, hvordan man kan forberede og gennemføre 9. klassens afgangsprøve, så alle elever kan deltage. Vi følger opbygningen af vejledningen til folkeskolens prøver i faget idræt. Vi tager udgangspunkt i bekendtgørelsen om Prøve på særlige vilkår samt i vejledningen til prøven i idræt for 9. klassetrin. Se Undervisningsministeriets hjemmeside for vejledninger.

Vi har tilføjet vores overvejelser om og erfaringer med at have alle elever med til idrætsprøven, uanset funktionsniveau.

Idrætsprøven skal afspejle den undervisning, der er foregået i årenes løb. Det er derfor vigtigt, at alle elever har haft lige muligheder for at deltage. Det er muligt at søge om tilladelse til at gå til prøve under særlige vilkår (se faktaboks). Hvis man for eksempel har en elev med nedsat ben- og armfunktion, vil man i atletikundervisningen have arbejdet med at 'sætte noget i fart' i stedet for kast og spring. Det skal formuleres i ansøgningen om særlige vilkår og kommunikeres til censor.

Hvis det på ingen måde er muligt at komme frem til en løsning, der giver eleven mulighed for at gå til prøve under særlige vilkår, kan der undtagelsesvis søges om fritagelse (se faktaboks).

§ 29. Særlige prøvevilkår efter § 28 kan omfatte en særlig tilrettelagt prøve for elever, der på grund af deres psykiske eller fysiske funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder har et særligt behov herfor. Den særlige tilrettelæggelse kan omfatte følgende:

1. Prøvens form og rammer.
2. Brug af hjælpemidler.
3. Tildeling af ekstra tid.
4. Fravigelse af krav om, at en prøve aflægges som en gruppeprøve.
5. Ændring af opgaven.

Stk. 2. Det er en forudsætning for særlig tilrettelæggelse af en prøve, at formålet med prøven fastholdes. Prøverne skal tilrettelægges på samme vilkår, som har været gældende for elevens forudgående undervisning, så prøven afspejler elevens måde at arbejde på.

Stk. 3. En afgørelse om aflæggelse af prøve på særlige vilkår skal være truffet inden den 1. december forud for prøveterminen maj-juni og inden den 1. oktober forud for prøveterminen december-januar.

Fritagelse for aflæggelse af folkeskolens prøver

(Link via side 7 i vejledning for Prøve i idræt)

§ 33. Elever, for hvem prøveaflæggelse på grund af betydelig funktionsnedsættelse eller utilstrækkelige danskundskaber ikke skønnes hensigtsmæssig, kan fritages for at aflægge folkeskolens obligatoriske prøver. Fritagelse kan omfatte en eller flere prøver eller delprøver.

Stk. 2. Beslutningen om fritagelse forudsætter, at der forinden er taget stilling til, om eleven vil kunne aflægge prøve på særlige vilkår, jf. §§ 28-30.

Vi vil her præsentere, hvordan et særligt tilrettelagt prøveforløb kan se ud:

Forarbejde og prøveforløb: Før prøven trin for trin (Vejledning i prøve for idræt på UVM.dk)

1. Gruppedannelse (jf. afsnittet om gruppedannelse)

Eleverne danner grupper af to-fem elever med vejledning fra læreren. Det er lærerens ansvar at sørge for en god gruppedannelsesproces og for, at alle elever indgår i en gruppe.

Det kan være en fordel at opfordre eleverne til at danne grupper ud fra forskellige kompetencer, sådan at gruppen har kundskaber og færdigheder på forskellige områder.

Det er samtidig vigtigt at tage hensyn til elevernes fysiske kompetencer og eventuelle funktionsnedsættelser.

I helt særlige tilfælde kan skolens leder beslutte, at prøven i idræt kan tilrettelægges som en individuel prøve for en elev, når det er begrundet i et specifikt hensyn. Det kunne for eksempel dreje sig om en elev, der bliver indskrevet på skolen, efter at gruppedannelsen i klassen er gennemført, eller en elev der på ingen måde profiterer af at være i en gruppe.

En elev, der går op alene, vil få tildelt samme tid som en gruppe på to elever.

2. Definition af tema

I undervisningen inddrages et antal temaer, som er valgt inden for fagets tre kompetenceområder og eventuelt valgt/konstrueret på baggrund af aktualitet eller særlig interesse fra elevernes side. Temaerne kunne for eksempel være "Idræt og historie", "Idræt og kultur" eller "Idræt og sundhed" (Prøvevejledning for faget idræt 2016).

Det er vigtigt at tænke alle elever med i temaerne. Det kan være, at et tema om idræt og identitet eller idræt og handicap er oplagt, hvis man har en elev med en funktionsnedsættelse. Det kunne også være andre temaer, der kan rumme forskelligheder.

3. Lodtrækning af indholdsområder

Eleverne trækker gruppevis to indholdsområder i henholdsvis pulje A og pulje B senest fem skoledage, før de skriftlige prøver begynder, og tidligst den 1. april (jf. afsnittet om lodtrækning af indholdsområder).

4. Valg af tema

Grupperne vælger – med vejledning fra læreren – ét af de opgivne temaer eller et selvdefineret tema, som eleverne selv vælger. Temaet skal stadig tage udgangspunkt i Fælles Mål og godkendes af læreren. Temaet skal kobles til praksisprogrammet og foldes ud til den mundtlige del (jf. afsnittet om definition af tema).

Vær opmærksom på, at hvis eleverne vælger et selvdefineret tema, er det deres opgave i samråd med læreren at opgive tekster i forhold til temaet. Da tekstopgivelsen skal være ligeligt fordelt mellem tematekster og idrætsfaglige tekster, vil det kræve, at eleverne opgiver 7-10 sider, der er relateret til deres selvvalgte tema. Teksterne skrives på elevernes disposition og skal også være tilgængelige for censor.

Vejlederen skal være opmærksom på, at temaet er bredt nok til, at alle elever i gruppen har lige mulighed for at byde ind til både den praktiske og den teoretiske del af prøven.

Det er for eksempel under boldspil vigtigt at tænke i alternative boldspil og at medtænke parasport-discipliner.

5. Vejledning

Med vejledning fra læreren indkredser grupperne de øvelser, de vil bygge deres praksisprogram op omkring, og hvordan de vil koble praksisprogrammet sammen med deres udvalgte tema og indholdsområderne.

6. Undervisningsbeskrivelse og tekstopgivelse

Når faget er udtrukket (eller eventuelt før) laver læreren en undervisningsbeskrivelse og en tekstopgivelse, som udleveres til eleverne. Undervisningsbeskrivelsen indeholder oplysninger om undervisningens form og indhold inden for de tre kompetenceområder og de tre udvalgte temaer. Det skal fremgå af undervisningsbeskrivelsen, hvilke tekster og multimodale tekster der har været anvendt i undervisningen. Der opgives mellem 15 og 20 normalsider, der fordeles ligeligt mellem tekster inden for de udvalgte temaer og tekster i forhold til idrætsfaglig teori.

7. Udarbejdelse af praksisprogram og disposition

Grupperne udarbejder, med vejledning fra læreren, en disposition for deres praktiske og mundtlige prøve. Dispositionen godkendes og underskrives af læreren og eleverne. Dispositionen afleveres til læreren i to eksemplarer.

8. Eleverne træner og forbereder

Eleverne forbereder sig på prøven ved at arbejde med deres praksisprogram og ved at øve sig i den mundtlige del.

Vær opmærksom på de elever, der har brug for at anvende hjælpemidler eller andre foranstaltninger fra "Prøve på særlige vilkår". Det kan være oplæsning, powerpoint, ordkort, praktisk hjælp, en forlænget arm og så videre

9. Tidsplan for prøven

Læreren udarbejder en tidsplan for prøveafholdelsen, så der er afsat tid til, at grupperne kan stille remedier frem til deres praksisprogram. Det er vigtigt at tage hensyn til de eventuelle elever, der er søgt om prøve på særlige vilkår til. Det gælder blandt andet tid og materialer.

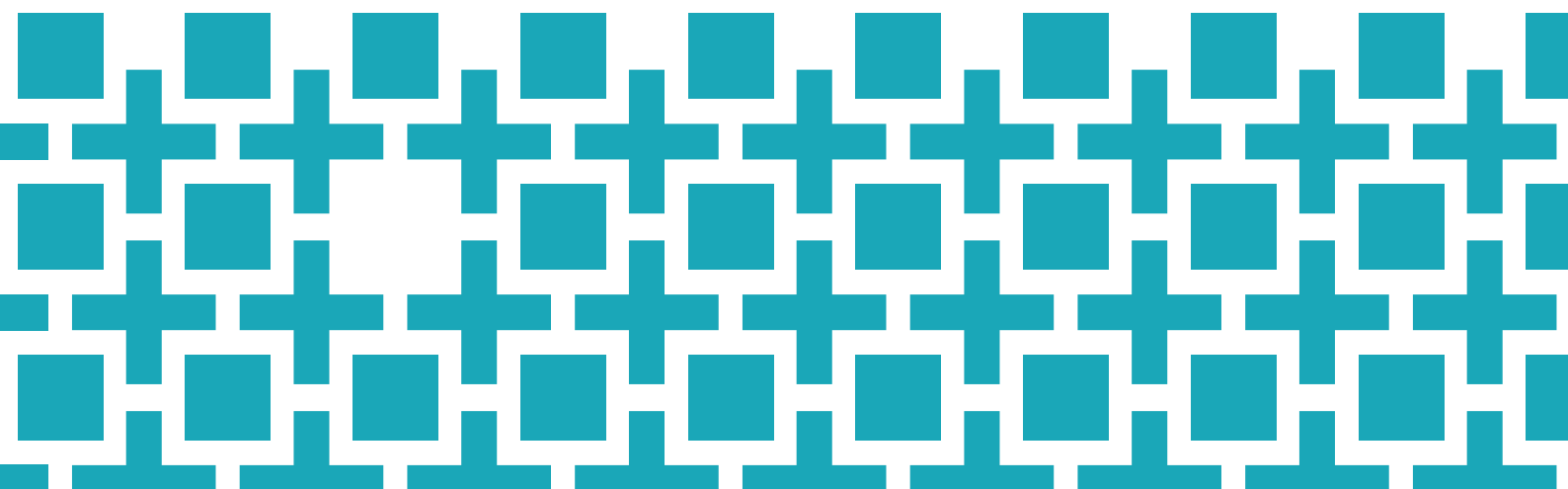
10. Censor

Det er en god idé på forhånd at tage kontakt til censor og skabe en dialog omkring de elever, der skal til prøve på særlige vilkår.

Læreren sørger for, at tidsplan, undervisningsbeskrivelse, dispositioner og tekstopgivelse er tilgængelig for censor senest 14 dage før prøveafholdelsen.

11. Praktiske forhold

Læreren tilrettelægger, hvor og hvordan de praktiske og mundtlige dele af prøven skal foregå. Det er vigtigt at indtænke elever på særlige vilkår. Der kan være tale om hjælpemidler eller andre praktiske forhold.

CASE

Gruppen er sat sammen af idrætslæreren. Der er taget udgangspunkt i, at drengene fungerer godt med hinanden, og at de interesse-mæssigt og fysisk er meget forskellige, så de kan supplere hinanden. Gruppen har valgt temaet "idræt og kultur". Casen er fra indholdsområdet kropsbasis. De har valgt at vise balancer inspireret af forskellige yogaøvelser.

Mads er en af de fire drenge i gruppen. Han sidder i elkørestol og har sin fysioterapeut med, som sørger for forflytninger og hjælpemidler til øvelserne.

Drengene skal vise en balanceøvelse. De har valgt at udføre balancen, så den udfordrer dem alle mest muligt. Tre af gruppens medlemmer står på en bom, mens de løfter det ene ben op i vandret stilling. De er meget koncentrerede. Mads sidder på en skumplint. Hans elkørestol og det korset, han normalt har på for at rette ryggen ud, står ved siden af elkørestolen. Mads sidder på plinten. Han er ret i ryggen, hvilket i det daglige kræver, at han har korset på. Hans fysioterapeut sidder bag ham og støtter ham med en finger på ryggen. Mads ser anstrengt ud, smiler og har svedperler på panden. Alle svajer let i deres balancestilling. En elev tæller ned - 3, 2, 1 - og alle slapper af.

Alle fire elever ånder lettet op. De har ydet deres bedste og er klar til at gå videre. Mads bliver løftet tilbage i sin el-kørestol.

